

Aanhalingstad

In Zinnenonia, naast het dorpje Kommaburg, lag een ander bijzonder dorp: Aanhalingstad. Hier woonden twee leestekens die dol waren op het vertellen van verhalen en het duidelijk maken wie wat zei. Deze leestekens waren de Dubbele Punt en de Aanhalingstekens, ook wel de Kwebbeltekens genoemd. Op een dag besloten ze om de kinderen van Zinnenonia uit te nodigen voor een groot feest vol verhalen en zinnen, waar de kinderen zouden leren wanneer je de Dubbele Punt en Aanhalingstekens moet gebruiken. De kinderen kwamen vrolijk het dorp binnen, nieuwsgierig naar wat ze zouden leren.

De Dubbele Punt begint de uitleg

De Dubbele Punt stond in het midden van het plein en sprak: "Welkom, kinderen! Vandaag zal ik jullie vertellen wanneer ik moet verschijnen in zinnen. Kijk eens naar deze zin: *Ik heb een lijst gemaakt van dingen die ik nodig heb: appels, peren, druiven en melk.* Dat klinkt nogal rommelig, hè?" De kinderen knikten. "Het klinkt alsof alles in één adem wordt opgenoemd!" zei een jongen.

"Precies!" antwoordde de Dubbele Punt. "Wanneer je een opsomming geeft of iets belangrijks aankondigt, gebruik je een dubbele punt om te laten zien dat er iets gaat volgen. Kijk maar: *Ik heb een lijst gemaakt van dingen die ik nodig heb: appels, peren, druiven en melk.* "Zie je hoe de dubbele punt de zin helpt om duidelijk te maken dat er een lijst komt?"

Een meisje vroeg: "Dus de dubbele punt komt altijd vóór iets dat je aankondigt?" "Ja, precies!" zei de Dubbele Punt enthousiast. "Je kunt me gebruiken voor een opsomming, uitleg of een belangrijke aankondiging." "Stel dat iemand een spannende zin wil zeggen zoals: *Mijn grootste geheim is ik ben een superheld!* Dan zou ik natuurlijk helpen, zodat het zo klinkt: *Mijn grootste geheim is: ik ben een superheld!* Zo weet iedereen dat er iets belangrijks komt!"

Aanhalingstekens komen erbij

Toen sprongen de Aanhalingstekens, oftewel de Kwebbeltekens, erbij. Ze riepen: "En wij helpen wanneer iemand iets zegt!" Ze wezen naar een bord met de zin: *Piet zei ik ben klaar om te vertrekken.*

De kinderen lachten. "Dat klinkt verwarrend!" riep een jongen. "Je weet niet wat Piet precies zei!" "Precies!" antwoordden de Kwebbeltekens. "Wanneer iemand iets zegt, gebruiken wij aanhalingstekens om duidelijk te maken dat iemand het met precies deze woorden gezegd heeft. Kijk maar hoe ik het doe: Piet zei: "Ik ben klaar om te vertrekken." "Nu weet iedereen precies wat Piet zelf zei."

Een meisje stak haar hand op. "En wanneer iemand anders iets zegt, gebruiken we weer aanhalingstekens, toch?" "Ja!" riepen de Kwebbeltekens. "Als je een ander persoon wilt laten spreken, kun je ons weer gebruiken. Stel dat Piet tegen Sara zegt: *Ik heb een idee we gaan naar het strand*. Dan doen wij dit: *Piet zei tegen Sara: "Ik heb een idee: we gaan naar het strand!"* "Door ons weet je precies wat Piet zei."

Een verhaal in een verhaal

De Dubbele Punt en Aanhalingstekens keken elkaar aan en lachten. "Laten we de kinderen eens laten zien hoe we samen kunnen werken in een verhaal!" riepen ze enthousiast. Ze schreven een verhaaltje op een groot bord:

Op een dag zei Piet: "Ik heb een geheime missie." Sara vroeg nieuwsgierig: "Wat is je missie?" Piet fluisterde: "Ik ga een schat zoeken."

De kinderen waren onder de indruk. "Dankzij de aanhalingstekens weten we precies wie wat zegt," zei een meisje. "En dankzij de dubbele punt weten we dat er iets spannends gaat volgen!"

De Dubbele Punt knikte tevreden. "Zie je, kinderen? Wij maken verhalen een stuk duidelijker en leuker om te lezen. Als je wilt dat iemand meteen begrijpt wie iets zegt, of als je iets aankondigt, dan kun je ons gebruiken."

De Aanhalingstekens wilden graag nog wat meer voorbeelden laten zien. Ze zeiden: "Stel dat je iemand wilt citeren in een zin. Dan komen wij altijd om het citaat heen te staan. Een citaat is Een citaat is een stukje tekst waarin je precies herhaalt wat iemand anders heeft gezegd, dus met precies dezelfde woorden. Bijvoorbeeld: *De juf zei: "Jullie moeten goed opletten tijdens de les."* Zo weet je precies wat de juf heeft gezegd!"

De Dubbele Punt voegde toe: "En als je iets wilt uitleggen of benadrukken, dan ben ik er ook! Kijk maar naar deze zin: *Er zijn drie dingen die ik graag doe: lezen, schrijven en tekenen*. Met de dubbele punt kun je meteen zien dat er een lijst komt van de favoriete dingen."

Een jongen vroeg nieuwsgierig: "En als je een bijzonder woord wilt laten opvallen?" De Aanhalingstekens glommen van trots. "Dan kun je ons daar ook voor gebruiken. Stel dat je zegt: *Hij is echt een "genie" met rekenen*. Dan laat je zien dat 'genie' een speciaal woord is, omdat hij er echt heel goed in is!"

Aan het einde van de dag juichten de kinderen: "Bedankt, Dubbele Punt en Aanhalingstekens! We weten nu hoe we jullie moeten gebruiken!" De Dubbele Punt lachte. "Onthoud, kinderen, ik kom tevoorschijn wanneer je iets wilt aankondigen of uitleggen, zoals een opsomming of een lijst. En als je iets spannends gaat zeggen, zet mij er dan bij!"

De Aanhalingstekens knikten. "En wij komen als je iemand wilt laten praten, zoals in een dialoog of citaat, of als je een bijzonder woord wilt benadrukken. Dan kun je ons gebruiken om te laten zien wie precies wat zegt."

En zo vertrokken de kinderen naar huis, klaar om hun eigen verhalen te schrijven, met de Dubbele Punt en Aanhalingstekens als hun trouwe helpers. Aan het eind van de dag glimlachten de Dubbele Punt en Aanhalingstekens trots. Dankzij hun uitleg zouden er voortaan veel duidelijkere verhalen en zinnen in Zinnenonia te vinden zijn!

TAALDETECTIVE

Bij te tekst: Aanhalingstad

1

Wanneer gebruik je de dubbele punt?

Wanneer gebruik je aanhalingstekens?

2

Probeer de ontbrekende dubbele punt en aanhalingstekens in onderstaande zinnen te zetten:

1. De leraar riep jullie zijn geweldig bezig
2. Sarah zei ik wil later astronaut worden
3. Mijn vader vroeg heb je je huiswerk al af
4. Mama zei het is tijd om naar bed te gaan
5. Hij schreeuwde help mij iemand
6. De coach zei dit was het beste wat ik ooit gezien heb
7. Ze fluisterde ik heb een geheim
8. Lisa vroeg waarom is de lucht blauw
9. De dokter zei rust goed uit en drink veel water
10. De verkoper zei dit is het laatste exemplaar
11. De jongen riep kijk daar is een regenboog
12. Ze zei dit was de mooiste dag ooit
13. De koning sprak het volk toe en zei wees sterk en dapper
14. De bibliothecaris zei lezen is een avontuur
15. Mijn zusje riep ik heb een tand verloren